

Latest Episode

All Episodes

interviewproject.
davidlynch.com

Velike zgodbe malih ljudi

DARE PEJIĆ

Letos je David Lynch s sinom Austinom Lynchem in skrivnostnim sodelavcem Jasonom S. pod okriljem produkcijske hiše Absurda začel enoletni projekt s ciljem posneti intervjuje s 121. bolj ali manj naključnimi protagonisti, ki jih je na več kot 30.000 km dolgi poti po ameriških prostranstvih ujela kamera. Kratke, nekajminutne intervjuje je mogoče spremljati na spletni strani *Interview Project*, vsakega izmed intervjujev pa pospremi Lynchev osebni nagovor in v svojem avtomatizmu že skoraj mantrični napotek k ogledu: »Enjoy the interview«. Avtor kulturne serije *Twin Peaks* ter nič manj kulturnih filmov, kot so *Človek slon* (The Elephant Man, 1980), *Modri žamet* (Blue Velvet, 1986) in *Mulholland Dr.* (2001), se v najnovejšem projektu posveča dokumentarnemu žanru, *Interview Project* pa pomeni še en drzen pohod med umetniškim filmskim projektom in holivudsko kulturno industrijo.

»Ponosen sem samo na to, da sem živ.« To so besede 64-letnega Jessa, ki živi nomadsko življenje v južni Kaliforniji in je sogovornik, ki je v projektu prvi razodel svojo življenjsko zgodbo. Nanj so naleteli po naključju, njegovo življenje vietnamskega veterana pa se zdi, kot bi se odvrtelo po že videnem scenariju. Petnajst let, odkar ni videl svoje bivše žene in otrok, je cesta zanj edino življenje. Lyncheva misija *Pan Americana* je na filmski zemljevid – dobesedno v obliki kartografije na spletu in metaforično v obliki portretov življenjskih usod malih ljudi – uspela navidezno vsakdanje zgodbe nadgraditi s hipnotično presežno vrednostjo. Komu bi to uspelo bolje, če ne prav Davidu Lynchu, mojstru filmskih podob nezavednega?

Filmska karavana se med drugim zadrži tudi v prostranih in večnih ameriških savanah, kjer je eksistenca v malih savanskih mestih bizarna že sama po sebi. Spoznamo življenje direktorja fitnes kluba, bivšega odvisnika, v preteklosti spolno zlorabljenega in danes tretjič poročene mamice in turbulentno življenje mladeniča, ki se v moških orgijah počuti *beautiful*, kot filmske črtice z druge, temnejše plati ameriškega sna. Pri veristično posnetih intervjujih smo daleč od filmskega podoživljanja sanj, kot da bi Lynch spoznal, da je *white trash* življenje bolj »sanjsko« od najbolj

morečih sanj. Ljudje v Lynchevih mini portretih v svoji vsakdanjosti delujejo nevsakdanje, nemara prav zaradi zgodb, ki jih piše njihovo življenje. V deželi, kjer je vsak le svoje sreče kovač, so usode posameznikov prepuščene zakonitostim svobodne izbire. Tako kot je življenje za nekdanjo alkoholičarko Traci iz Texasa le potovanje in ne cilj.

Potovanje s kamero je metafora za iskanje smisla življenja v odtujenem svetu. Franz Kafka, čigar podplati se nikoli niso dotaknili Novega sveta, je v svojem romanu *Amerika* postavil diagnozo o prekooceanskih in brezčutnih medčloveških odnosih iz lastne, a presunljivo natančne perspektive: »Tukaj samo srečneži resnično uživajo svojo srečo med neprizadetimi obrazi svoje okolice.« Nemara je David Lynch, sicer dolgoletni pristaš transcendentalne meditacije ter ustanovitelj *Fundacije za zavestno izobraževanje in mir na svetu*, eden izmed teh srečnežev, ki je idejo o obstoju malega človeka, s tem, ko je iz njega ustvaril veliko zgodbo, razkrinkal kot iluzijo.